

กลไกการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนทรัพยากรสินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้

ทางภูมิศาสตร์ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์จังหวัดนครปฐม*

เทพรัตน์ พิมลเสถียร**

บทคัดย่อ

การวิจัย “เรื่องกลไกการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนทรัพยากรสินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์จังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรสินทางปัญญา (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) 2) เพื่อศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการผลักดัน ปกป้อง และส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่ประชาชนภูมิใจและเข้าเกณฑ์ตาม พรบ.สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ขึ้นทะเบียนทรัพยากรสินทางปัญญาประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 3) เพื่อศึกษาหาแนวทาง/รูปแบบ ในการเสริมสร้างความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการปกป้องและส่งเสริมทรัพยากรสินทางปัญญา ประเภท สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในจังหวัดนครปฐม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชากรในจังหวัดนครปฐม รวมจำนวนทั้งสิ้น 900,000 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ยามานะ (Yamane, 1973) ได้จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรสินทางปัญญา (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยมีความรู้มากที่สุดในระดับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สามารถเสริมสร้างเอกลักษณ์ที่ดีของจังหวัด

2. บทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการป้องกันและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พบว่า ภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยน้อยที่สุดในประเด็นท่านมีส่วนร่วมวางแผนในการจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สำหรับปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริมความสำเร็จในการป้องกันและส่งเสริมทรัพยากรสินทางปัญญาในระดับจังหวัด มี 5 ประการ ประกอบด้วย 1.ประชาชน 2.ผู้เชี่ยวชาญ

* งานวิจัยชิ้นนี้ได้รับการสนับสนุนจากทุนพัฒนานักวิจัยใหม่ กองทุนวิจัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประจำปีงบประมาณ 2558

** อาจารย์ ดร., วิทยาลัยบริหารและการจัดการ, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ทั้งทางด้านการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญทางด้านการตลาด 3.งบประมาณ 4.หน่วยงานภาครัฐ 5.ถูกกำหนดเป็นนโยบายระดับประเทศ

3. แนวทางและรูปแบบในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการปกป้องสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พบว่าให้สำนักงานจังหวัดควรมีการจัดตั้งหน่วยงานดูแลและส่งเสริมอาชีพและสินค้าของหมู่บ้านหรือกลุ่มแม่บ้านที่ได้มีการสร้างผลิตภัณฑ์ขึ้นและภาครัฐรัฐบาลควรมีนโยบายแนวทาง โครงการ มาตรการในการสนับสนุนเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

คำสำคัญ : สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์/ จังหวัดนครปฐม

Participatory mechanism to promote Geographical Indication:

Nakorn Pathom Province

Thepparat Phimolsathien *

Abstract

This research had three objectives: first to study the level of understanding about Geographical Indication in Nakorn Pathom Province and second to study roles and participation of public-private sectors and people to promote, protect and develop geographical product; third to study ways to enrich knowledge and awareness to protect and promote geographical products in Nakorn Prathom Province. The findings of this research were as follows: 1) people in the Nakorn Prathom province had a fair understanding of Geographical Indication. They could indicate that GI product would promote identity of the province. 2) people in the province had not actively participated in protecting and promoting Geographical products in particular planning and budgeting. This research found five factors which could signally protect and promote GI in Nakorn Pathom Province as follows: 1. More People participation/ involvement; 2. Hire experts for developing and marketing Geographical products; 3. Sufficient funding/ budgeting; 4. Public sector awareness; 5. Geographical products should be set forth as national agenda. The research

* Lecturer, Dr., Industrial Management at College of Administration and Management, King Mongkul's Institute of Technology (KMUTT)

recommended that there should be a public office to particularly promote GI products at the provincial level.

Keyword: Geographical Indication/ Nakorn Pathom Province

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ในการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในภาคีสมาชิกขององค์การการค้าโลกได้ออกกฎหมาย ในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ความตกลง TRIPs agreement ซึ่งหนึ่งในนั้น คือพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.2546 ซึ่งได้กำหนดให้ความสำคัญของสัญลักษณ์ หรือสิ่งใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์ และที่สามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้นเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะเฉพาะของแหล่งภูมิศาสตร์ดังกล่าว โดยให้มีการจดทะเบียนของผู้ที่มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อป้องกันการนำไปทำการค้าหรือลอกเลียนแบบโดยไม่ได้รับอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด โดยในส่วนของประเทศไทยนั้น มีหลายจังหวัดได้ขอความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในจังหวัด ยกตัวอย่างเช่น ทุเรียนเมืองตรัง ส้มบางมด มีดอรัญญิก และข้าวหอมมะลิสุรินทร์ ส้มโอขาวแตงกวาจังหวัดชัยนาท ส้มโอนครชัยศรีจังหวัดนครปฐม โดยทางจังหวัดต่างได้มีการขอขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าที่ได้รับการปกป้องคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 โดยได้ระบุถึงคุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติและคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า กระบวนการผลิตความสัมพันธ์ระหว่างสินค้าและแหล่งภูมิศาสตร์ ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์ จาก พรบ. คุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ดังกล่าวข้างต้น ทำให้จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์ที่สามารถขอความคุ้มครองประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จะต้องตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการปกป้องและส่งเสริมเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาในจังหวัด ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะมีความสำคัญยิ่งในการช่วยกันการปกป้องและส่งเสริมเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอยู่ในจังหวัดของตนเอง การวิจัยนี้จะศึกษาถึงบทบาทจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกป้องและส่งเสริมเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ประเภท สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในจังหวัดนครปฐม นอกจากนั้นจากการศึกษาและทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า บทบาทและความเชื่อมโยงของแต่ละทุกภาคส่วน ในการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญานั้นมีบทบาทที่สำคัญยิ่ง ดังนั้น การเข้าใจถึงบทบาทและ

ความเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละภาคส่วน จะมีความสำคัญในการเพิ่มบทบาทในการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา โดยในการวิจัยนี้ จะให้ความสำคัญของ 3 ภาคส่วนคือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องและส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ในส่วนของภาครัฐ รวมถึง พาณิชย์จังหวัด อบจ. อบต. ในฐานะผู้ส่งเสริมและปกป้องเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ในส่วนภาคเอกชน รวมถึง ผู้ประกอบการ หอการค้าจังหวัด ในฐานะ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน และ ผู้ได้รับผลประโยชน์จากการส่งเสริมและปกป้องเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ในส่วนประชาชน รวมถึง เกษตรกรและ กลุ่มสหกรณ์ ในฐานะ ผู้รับผลประโยชน์จากราคาของผลิตภัณฑ์ที่จะมีราคาปรับสูงขึ้นจากการปกป้องและส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ดังนั้น การวิจัยนี้จึงต้องการที่จะศึกษาถึงบทบาทและการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละภาคส่วน รวมถึงการเปรียบเทียบบทบาทและเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการการปกป้องและส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ประเภท สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในจังหวัดนครปฐม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์)
2. เพื่อศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละภาคส่วนคือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการผลักดัน ปกป้อง และส่งเสริม ผลิตภัณฑ์ที่ประชาชนภูมิใจและเข้าเกณฑ์ตาม พรบ.สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
3. เพื่อศึกษาหาแนวทาง/รูปแบบ ในการเสริมสร้างความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปกป้องและส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในจังหวัดนครปฐม

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องกลไกการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนทรัพย์สินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาที่ทำการศึกษา แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล และ แนวคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งได้ทำการศึกษางานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครปฐม โดยแยกจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ ดังนี้ อำเภอกำแพงแสน จำนวน 64 คน อำเภอดอนตูม จำนวน 20 คน อำเภอ นครชัยศรี จำนวน 55 คน อำเภอบางเลน จำนวน 50 คน อำเภอเมือง จำนวน 110 คน อำเภอสามพราน จำนวน 86 คน อำเภอพุทธมณฑล จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 400 คน

3.ระยะเวลา ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2557 ถึง เดือน กันยายน 2558 รวมระยะเวลาที่ศึกษาวิจัยทั้งสิ้น 1 ปี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.ประชา แสงกลาง (2545) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลนาคนาคำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ อายุ สถานภาพทางสังคม กลุ่มของการเป็นสมาชิก และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

2.กิตติพงษ์ อินแก้ว (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง ในเขตอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง” พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ความต้องการของประชาชนที่จะเสนอปัญหาที่ประสบอยู่และต้องการแก้ไข หรือสนองความต้องการของหมู่บ้านตำบลที่ต้องการจะพัฒนา ประชาชนเข้าร่วมในการประชุมประชาคมปรึกษาหารือกัน มีการเสนอปัญหาและความต้องการ

3.ณัชรรัตน์ ขยัก (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปง อำเภอปง จังหวัดพะเยา” พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมมากในขั้นตอนการร่วมประชุมวางแผนและเสนอโครงการพัฒนา มีส่วนร่วมน้อยในขั้นตอนการร่วมออกแรง / วัสดุ / เงิน / สิ่งของในการพัฒนารวมทั้งในขั้นตอนการร่วมรับทราบเมื่อกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

1.วิธีการวิจัย

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

การวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์)

รวมถึงสำรวจบทบาทและการมีส่วนร่วมของแต่ละภาคส่วนในการผลักดันปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่ประชาชนภูมิใจและเข้าเกณฑ์ตาม พระราชบัญญัติสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และ แบบสอบถามในเชิงประเมินค่าเพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ทราบถึงระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดนครปฐม ซึ่งมี จำนวนประชากรทั้งสิ้นประมาณ 900,000 คน โดยการเปิดตาราง Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับป้องกันและส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาโดยแบ่งออกเป็น 3 ภาคส่วน คือ ประชากรทำหน้าที่ที่ทำงานอยู่ในภาครัฐ ภาคเอกชน (ผู้ประกอบการ) และประชาชนทั่วไป

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตาราง Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1. อำเภอกำแพงแสน จำนวน 64 คน
2. อำเภอดอนตูม จำนวน 20 คน
3. อำเภอนครชัยศรี จำนวน 55 คน
4. อำเภอบางเลน จำนวน 50 คน
5. อำเภอเมือง จำนวน 110 คน
6. อำเภอสามพราน จำนวน 86 คน
7. อำเภอพุทธมณฑล จำนวน 20 คน

รวมทั้งสิ้น 400 คน

1.1.2 วิธีการเก็บข้อมูลและสุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับประชากรในจังหวัดนครปฐม เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา โดยกระบวนการสุ่มตัวอย่างซึ่งอาศัยหลักความน่าจะเป็นทางสถิติแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling)

การสุ่มตัวอย่างบนพื้นฐานของความน่าจะเป็นนี้ทำให้สามารถอธิบายต่อไปในเรื่องของประชากรที่มีจำนวนมากได้ นอกจากนี้ ยังสามารถทดสอบในทางสถิติจะไม่มี ความ

เหมาะสมเลย หากการสุ่มตัวอย่างไม่เป็นไปตามความเหมาะสมบนพื้นฐานของความเป็น
ดังกล่าวข้างต้น

1.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยเลือกใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ
ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมการศึกษาจากเอกสาร และงานวิชาการต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องและสามารถ
นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหาในการจัดทำแบบสอบถาม ผู้ทำ
แบบสอบถามได้แก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยในจังหวัดนครปฐม

โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา(สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกป้องและส่งเสริม

ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะและบทบาทของแต่ละภาคส่วนในการปกป้อง
และส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

1.1.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยได้ดำเนินการ
หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของเนื้อหา ดังนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยง โดยในแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับ
เข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และบทบาทการมีส่วนร่วมของ
ภาคเอกชนและประชาชน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงของเนื้อหา ในการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
(Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถาม พร้อมนำเสนอแนวทางในการสร้าง
แบบสอบถามที่เหมาะสม เพื่อความถูกต้องและเที่ยงตรงของเนื้อหา ผลค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่
ในระดับมากกว่า 0.5 (ผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านพิจารณาความตรงตามเนื้อหาและได้ค่า IOC
อยู่ระหว่าง 0.67-1.00)

2. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง
เนื้อหาไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ที่ใกล้เคียงกับประชากรที่จะศึกษา (try out) อย่างน้อย 30 ชุด
แล้วจากนั้นจะนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach
alpha coefficient) ซึ่งต้องมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปจึงจะสามารถนำมาใช้ได้ ซึ่งจากผลการ
ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.89

1.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมประเมิณผลสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย (SPSS for windows) ประมวลผล เพื่ออธิบายข้อมูลที่ทำให้เราทราบถึงคุณลักษณะของตัวแปรที่แสดงในแบบสอบถามใน 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) และส่วนที่ 3 คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ คือ สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean)และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการศึกษาเอกสาร ดังนี้

2.1 การศึกษาเอกสาร โดยศึกษาเอกสารต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1.1 เอกสารซึ่งแสดงถึงความหมายและประเภทของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
- 2.1.2 เอกสารซึ่งแสดงถึงประโยชน์ของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
- 2.1.3 นโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการต่างๆของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
- 2.1.4 นโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการต่างๆในระดับสากลที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจบริการ และครู อาจารย์ รับราชการ ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครปฐม มีระยะเวลาการอยู่อาศัยอยู่ใน

วารสารการเมืองการปกครอง

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 มีนาคม – สิงหาคม 2558

การจัดการบ้านเมืองที่ดี/นโยบาย (Good Governance / Policy)

จังหวัดนครปฐม ระหว่าง 11 – 20 ปี ระหว่าง 21 – 30 ปี และระหว่าง 1 – 10 ปี ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อ 10001-20000 บาท/ เดือน

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์)

ตารางที่1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์)	ความรู้ ความเข้าใจ					X̄	S.D.
	ใช่		ไม่ใช่				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. ประเทศไทยมีกฎหมายปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	192	43.90	245	56.10	1.56	.497	
2. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ถือเป็นหนึ่งในทรัพย์สินทางปัญญา	199	45.50	239	54.50	1.54	.499	
3. ส้มโอเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถปกป้องโดยพรบ.สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	218	49.90	219	50.10	1.50	.501	
4. ประชาชนมีบทบาทสำคัญในการปกป้องผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการปกป้องจาก พรบ.สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	219	50.10	218	49.90	1.50	.501	
5. ปัจจัยที่สำคัญของการสร้างความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการปกป้องจากพรบ. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ คือ คุณภาพมาตรฐาน ราคา และการตลาดที่ดี	212	48.50	225	51.50	1.51	.500	
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพรบ. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไม่มีผลต่อการตระหนักถึงสิทธิของประชาชนและการเพิ่มมูลค่าของของผลิตภัณฑ์	182	41.60	255	58.40	1.58	.494	
7. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ คือ ชื่อ สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์ และสามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้น	224	51.30	213	48.70	1.49	.500	

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 มีนาคม – สิงหาคม 2558

วารสารการเมืองการปกครอง

การจัดการบ้านเมืองที่ดี/นโยบาย (Good Governance / Policy)

8. ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ทรัพย์สินทางปัญญาคือทรัพย์สินที่สร้างสรรค์ขึ้นนอกเหนือจากสิ่งที่มีอยู่แล้ว คือ ทรัพย์สินที่สามารถเคลื่อนย้ายได้	230	52.60	207	47.40	1.47	.500
9. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สามารถเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์	217	49.70	220	50.30	1.50	.501
10. หน่วยงานเอกชน/สมาคม/องค์กรภายในจังหวัด มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ในการขึ้นทะเบียนกับ พรบ.สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	244	55.80	193	44.20	1.44	.497
11. กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบกฎหมายที่เกี่ยวกับการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา	245	56.10	192	43.90	1.44	.497
12. การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาเป็นที่ยอมรับในระหว่างประเทศ	258	59.00	179	41.00	1.41	.492
13. ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญามีเพียง 2 ประเภท	239	54.70	198	45.30	1.45	.498
14. ประเทศไทย มีศาลที่ดูแลเฉพาะด้านปัญหาทรัพย์สินทางปัญญา	280	64.10	157	35.90	1.36	.480
15. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สามารถเสริมสร้างเอกลักษณ์ที่ดีของจังหวัด	273	62.50	164	37.50	1.38	.485

ตารางที่ 1 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา(สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์) ของประชาชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนเลือกตอบว่า ประเทศไทยมีกฎหมายปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 43.90 เลือกตอบไม่ใช่ ร้อยละ 56.10 ประชาชนเลือกตอบว่าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ถือเป็นหนึ่งในทรัพย์สินทางปัญญา โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 45.50 เลือกตอบไม่ใช่ ร้อยละ 54.50 ประชาชนเลือกตอบว่าส้มโอเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถปกป้องโดย พรบ.สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 49.90

เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 50.10 ประชาชนเลือกตอบว่าประชาชนมีบทบาทสำคัญในการปกป้องผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการปกป้องจาก พรบ.สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 50.10 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 49.90 ประชาชนเลือกตอบว่าปัจจัยที่สำคัญของการสร้างความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการปกป้องจาก พรบ. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ คือ คุณภาพมาตรฐาน ราคา และการตลาดที่ดี โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 48.50 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 51.50 ประชาชนเลือกตอบว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพรบ. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไม่มีผลต่อการตระหนักถึงสิทธิของประชาชนและการเพิ่มมูลค่าของของผลิตภัณฑ์ โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 41.60 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 58.40 ประชาชนเลือกตอบว่าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ คือ ชื่อ สัญลักษณ์หรือสิ่งใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์ และสามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้น โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 51.30 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 48.70 ประชาชนเลือกตอบว่าทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินอีกชนิดหนึ่ง นอกเหนือจากสังหาริมทรัพย์ คือ ทรัพย์สินที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 52.60 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 47.40 ประชาชนเลือกตอบว่าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สามารถเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 49.70 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 50.30 ประชาชนเลือกตอบว่าหน่วยงานเอกชน/สมาคม/องค์กรภายในจังหวัด มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ในการขึ้นทะเบียนกับพรบ.สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 55.80 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 44.20 ประชาชนเลือกตอบว่ากระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบกฎหมายที่เกี่ยวกับการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 56.10 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 43.90 ประชาชนเลือกตอบว่าการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาเป็นที่ยอมรับในระหว่างประเทศ โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 59 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 41 ประชาชนเลือกตอบว่าประเภทของทรัพย์สินทางปัญญามีเพียง 2 ประเภท โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 54.70 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 45.30 ประชาชนเลือกตอบว่าประเทศไทย มีศาลที่ดูแลเฉพาะด้านปัญหาทรัพย์สินทางปัญญา โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 64.10 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 35.90 ประชาชนเลือกตอบว่าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สามารถเสริมสร้างเอกลักษณ์ที่ดีของจังหวัด โดยเลือกตอบใช่ ร้อยละ 62.50 เลือกตอบไม่ใช้ ร้อยละ 37.50

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่ง
บ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมวางแผนในการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.30	.492	น้อยที่สุด
2. ท่านมีส่วนร่วมวางแผนในการจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.25	.432	น้อยที่สุด
3. ท่านมีส่วนร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมเพื่อปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.28	.450	น้อยที่สุด
4. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำชุมชนในการจัดเตรียมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.43	.581	น้อยที่สุด
5. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมในการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.45	.583	น้อยที่สุด
6. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.54	.633	น้อย
7. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.62	.746	น้อย
8. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.51	.581	น้อย
9. ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลการจัดสรรเงินงบประมาณในกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.47	.633	น้อยที่สุด

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
10. ท่านมีส่วนร่วมดูแล แก้ไขการดำเนินงานต่างๆ เพื่อปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.48	.604	น้อยที่สุด
11. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.50	.581	น้อย
รวม	1.43	.432	น้อยที่สุด

จากตารางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยมีเพียง 4 ข้อ ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.54 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .633 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .746 การมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .581 และการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .581 และข้อที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนในการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.30 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .492 การมีส่วนร่วมวางแผนในการจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.25 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .432

บทบาทและการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละภาคส่วนในการป้องกันและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ในความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทและการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละภาคส่วนพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อยู่ในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยมีเพียง 4 ข้อ ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากขาดการส่งเสริมรวมถึงการเปิดโอกาสจากหน่วยงานภาครัฐให้เข้าไปมีบทบาท อีกทั้งประชาชนเองก็ยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา จึงเสมือนขาดปัจจัยกระตุ้นให้ประชาชนตื่นตัวในการดำเนินการในเรื่องการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา ผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นตัวเอง

แนวทางการส่งเสริมความสำเร็จในการปกป้องและส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในระดับจังหวัด จากผลการวิจัยพบว่าแนวทางที่สำคัญที่จะส่งเสริมความสำเร็จในการป้องกันและส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในระดับจังหวัด มี 5 ประการ คือ

1. **ประชาชน** ซึ่งถึงเป็นทรัพยากรและหัวใจสำคัญของการปกป้อง ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นนั้นๆ เนื่องจากในแต่ละพื้นที่จะมีผลิตภัณฑ์ที่ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ในการบ่งบอกตัวตน วัฒนธรรมต่างๆ ในท้องที่ของตนเอง การเกิดความรักความหวงแหนของประชาชนในแต่ละจังหวัดเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในการปกป้องสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดตนเอง รวมถึงการที่ประชาชนในจังหวัดต้องการแสดงวัฒนธรรมของตนเองให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสายตาของสังคมเพื่อเป็นที่ยอมรับทำให้เกิดพลังในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในจังหวัดของตน การรวมกลุ่ม การระดมความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดเป็นการรวบรวมสารพัดความรู้ ความสามารถในการออกแบบ ประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในระดับจังหวัดได้เป็นอย่างดี ดังนั้นประชาชนจึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ถือเป็นหัวใจของการส่งเสริมความสำเร็จในการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในระดับจังหวัดได้เป็นอย่างดี

2. **ผู้เชี่ยวชาญ** ทั้งทางด้านการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญทางด้านการตลาดเพื่อหาตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ในระดับจังหวัด ก็ถือเป็นปัจจัยหลักของความสำเร็จอีกขั้นหนึ่ง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวนี้อาจเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่ในจังหวัดอยู่แล้ว หรืออาจเป็นผู้ที่ทางจังหวัดได้เชิญมาจากภายนอกเนื่องจากมองเห็นว่ามีผลงาน มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ สามารถสร้างความเชื่อมั่นแก่จังหวัดของตนเองได้ สร้างสามารถนำพาผลิตภัณฑ์ของจังหวัดเข้าสู่ระดับเวทีการแข่งขันได้อย่างไร้ปัญหา ทั้งนี้ถึงแม้ผู้คิดผลิตภัณฑ์อันเป็นเอกลักษณ์ของตนเองในแต่ละพื้นที่ขึ้นมาได้ แต่ก็ต้องการผู้เชี่ยวชาญเข้ามาเพื่อเสนอคำแนะนำชี้แนะเพื่อให้เกิดการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ขึ้นอันเป็นสิ่งที่คำว่า ผลิตภัณฑ์ต้องการ ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในระดับจังหวัด

3. **งบประมาณ** เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในระดับจังหวัด ทุกโครงการไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าพลังขับเคลื่อนที่สำคัญที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จคือ เรื่องของงานงบประมาณที่เข้ามาสนับสนุน ซึ่งการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในระดับจังหวัดก็เช่นเดียวกัน การมีงบประมาณที่สนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพย่อมสามารถขับเคลื่อนให้ผลิตภัณฑ์ในระดับจังหวัดเกิดการพัฒนาอย่างจริงจัง มีความต่อเนื่องไม่ขาดตอน เป็นแหล่งดึงดูดของผู้ที่ต้องการเข้ามาทำงานเพิ่มมากขึ้น สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นมาแก่ผู้บริโภคในการตอบสนองต่อความต้องการ ดังนั้นการบริหารจัดการงานด้านงบประมาณในระดับจังหวัดจึงเป็นสิ่งที่ต้องมีความระมัดระวังและวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดผลสำเร็จต่อการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในระดับจังหวัดต่อไป

4. **หน่วยงานภาครัฐ** ถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลอย่างมากต่อทุกโครงการในระดับจังหวัดการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ก็เช่นเดียวกันจะประสบความสำเร็จได้ก็ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดอย่างจริงจัง ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐในแต่ละจังหวัดนั้นถือได้ว่าเป็นตัวกลางเชื่อมต่อระหว่างรัฐบาลกับประชาชนในจังหวัด ดังนั้นการส่งต่อความต้องการของการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากรัฐบาลในระดับจังหวัดจึงต้องอาศัยหน่วยงานราชการในการสื่อสารไปยังส่วนกลางเพื่อรายงานความคืบหน้าพร้อมทั้งขอความช่วยเหลือในการพัฒนาส่งเสริม อนุรักษ์ปกป้องผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของแต่ละจังหวัด

5. **นโยบายในระดับประเทศ** เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เนื่องจากเป็นเสมือนทิศทางแนวโน้มที่ทางราชการส่วนกลางกำหนดขึ้น และเป็นเสมือนสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงข้อมูลที่ใช้ในการคาดการณ์ของนักลงทุนในระดับจังหวัด การออกนโยบายที่สนับสนุนการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จากส่วนกลางนั้นจะช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนาในระดับจังหวัดมีความมั่นคงถาวร การออกนโยบายเพื่อสนับสนุนอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่ง

สำคัญที่จะส่งผลให้การปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในระดับจังหวัดประสบความสำเร็จในที่สุด

3. แนวทาง/รูปแบบในการเสริมสร้างความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปกป้องและส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญา ประเภท สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในจังหวัดนครปฐม

จากผลการวิจัยพบว่ามีข้อเสนอแนะให้สำนักงานจังหวัดควรมีการจัดตั้งหน่วยงานดูแลและส่งเสริมอาชีพและสินค้าของหมู่บ้านหรือกลุ่มแม่บ้านที่ได้มีการสร้างผลิตภัณฑ์ขึ้น เพื่อเป็นหน่วยงานที่คอยส่งเสริมและแนะนำแนวทางในการจัดจำหน่ายและเป็นสินค้าประจำจังหวัดเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดและสามารถสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนอีกด้วย

นอกจากนี้ระบบของสหกรณ์ชุมชนภายในจังหวัดยังมีส่วนช่วยที่จะปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในระดับจังหวัด เนื่องจากระบบสหกรณ์นั้นเป็นระบบที่เกิดการขับเคลื่อนจากพลังของคนในพื้นที่เอง เป็นระบบของการช่วยเหลือเกื้อกูล เกื้อหนุนกันเพื่อให้แต่ละท้องถิ่นที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การสนับสนุนผลิตภัณฑ์เข้าสู่ระบบสหกรณ์ได้นั้นเป็นเสมือนการบริหารงานแบบพึ่งตนเองสร้างความมั่นคงต่อผลิตภัณฑ์ทั้งนี้ยังเป็นการสร้างรายได้ต่อสมาชิกของสหกรณ์นั้นคือ ประชาชนในพื้นที่ของแต่ละจังหวัดนั่นเองสอดคล้องกับหลักการการกระจายอำนาจภายใต้แนวความคิดเรื่องการแบ่งอำนาจทางการบริหาร (De-concentration / Administrative decentralization) การกระจายอำนาจในลักษณะนี้ เป็นการแบ่งอำนาจของรัฐบาลกลางไปยังองค์กรในระดับรองในสังกัด ซึ่งตั้งทำการในพื้นที่นอกศูนย์กลางหรือท้องถิ่น โดยองค์กรที่ปฏิบัติงานในระดับภูมิภาคหรือท้องถิ่น ซึ่งได้รับการแบ่งอำนาจหน้าที่จากส่วนกลาง จะมีความเป็นเอกเทศในการตัดสินใจต่างๆ ภายในพื้นที่ที่ตนดูแลในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม อำนาจการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายต่างๆ สำหรับแนวทางในการเสริมสร้างความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปกป้องและส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาของภาคเอกชนและประชาชนนั้น มีข้อเสนอแนะให้มีการจัดตั้งองค์กรถาวรเพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา อีกทั้งเพื่อเป็นเวทีให้ภาคเอกชน และประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ โครงการต่างๆ ที่จะช่วยปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการคัดเลือกตัวแทนจากภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้าร่วมอบรมด้านการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาที่หน่วยงานภาครัฐในระดับประเทศจัดขึ้น หรือควรให้มีการศึกษาดูงานการดำเนินการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ของจังหวัดอื่นๆทั้งนี้เพื่อจะเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในจังหวัด เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาของจังหวัดต่อไป

อภิปรายผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์การวิจัย พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอาจจะยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่สามารถสร้างมูลค่าให้กับจังหวัดและชุมชนอย่างมหาศาล ซึ่งการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของภาครัฐนั้น ส่งผลถึงการให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในประเภทของกิจกรรมจากทางราชการ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงให้เห็นว่าประชาชนนั้นยังขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน จัดกิจกรรม ติดตาม ประเมินผล และการจัดการงบประมาณ ในการปกป้องและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยอาจมีเหตุผลที่สำคัญ คือ ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในเรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญาและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และ การทำงานในระบบราชการที่ขาดการมีส่วนร่วมของแต่ละภาคส่วนในการดำเนินกิจกรรม

3. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงให้เห็นว่า แนวทางที่สำคัญที่จะส่งเสริมความสำเร็จในการป้องกันและส่งเสริมทรัพย์สินทางปัญญาในระดับจังหวัด มี 5 ประการ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน การมีผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้ในด้านต่างๆเพื่อใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การได้รับความสำคัญของภาครัฐในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมผลิตภัณฑ์ และทิศทางเชิงนโยบายของรัฐที่สนับสนุนการปกป้องและส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อให้เกิดการกระตุ้นกระตุ้นทางในส่วนกลางและระดับจังหวัด ซึ่งปัจจัยทั้ง 5 ประการนั้น จะสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเป็นสำคัญ ในการป้องกัน ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

4. ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการจัดตั้งสำนักงานเพื่อดูแลการผลิต จำหน่ายและส่งเสริมอาชีพและสินค้าของหมู่บ้านหรือกลุ่มแม่บ้านที่ได้มีการสร้างผลิตภัณฑ์ขึ้นในระดับจังหวัด เพราะการมีหน่วยงานในระดับจังหวัดและชุมชนนั้น จะสามารถทำให้การบริหารจัดการในเรื่องต่างๆ อาทิเช่น ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ผลิตภัณฑ์ การตลาด การปกป้องและแนวทางการป้องกันการขอการสนับสนุนงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “กลไกการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนทรัพยากรด้านปัญญา ประเภตสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ : กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะ ข้อเสนอแนะบางประการเพื่อประโยชน์ต่อการนำไปเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ขับเคลื่อนทรัพยากรด้านปัญญา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- (1) ภาครัฐที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับทรัพยากรด้านปัญญาควรกำหนดนโยบายด้านการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม
- (2) ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายด้านการประสานงานกับต่างประเทศเพื่อป้องกันการสวม สิทธิทรัพยากรด้านปัญญาที่เป็นของประเทศไทย
- (3) ควรมีการกำหนดแผนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของประชาชนทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว
- (4) ควรมีการกำหนดนโยบายด้านการสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับ ทรัพยากรด้านปัญญาประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม
- (5) ควรมีการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการเข้า มามีบทบาทและการมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากรด้านปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ของแต่ละจังหวัด

2. ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ

- (1) ควรนำผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนมาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ ประชาชนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้
- (2) ควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชน เอกชน และหน่วยงานต่างๆทุกภาคส่วนในเรื่องของ ทรัพยากรด้านปัญญาเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง อันจะนำมาซึ่งการตระหนักถึงความสำคัญใน การปกป้องสิทธิทางทรัพยากรด้านปัญญา
- (3) ควรสนับสนุนบทบาทของภาคประชาชนและภาคเอกชนให้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้นใน การปกป้อง ส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
- (4) ควรมีการหารือร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการ ดำเนินการส่งเสริมและปกป้องทรัพยากรด้านปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของจังหวัด

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

(1) การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาเรื่องการจัดการทรัพยากรที่ดินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการจัดการทรัพยากรที่ดินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ อันจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ต่อไป

(2) ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องการนำนวัตกรรมการบริหารกับการจัดการทรัพยากรที่ดินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการทรัพยากรที่ดินทางปัญญา ประเภทสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรองแก้ว อยู่สุข. (2537). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกสแก้ว วิมลมาลา. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับเสรีภาพทางวิชาการของอาจารย์พยาบาลในสถานศึกษาพยาบาล. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โกวิท พวงงาม. (2548). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: วิญญูชน
- _____. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- จารุพร เฟื่องสกุล. (2545). ความคาดหวังของผู้นำชุมชนต่อบทบาทนักพัฒนาในการสร้างเสริมความเข้มแข็งแก่ชุมชนพื้นที่การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อเผชิญปัญหาวิกฤตภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนชุมชนมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จักรรัช ธีระกุล. (2542). สังคมวิทยาเบื้องต้น. นครศรีธรรมราช: สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- เจริญ ภัสระ. (2540). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของรัฐ. วารสารสมาคมรัฐ
ประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย. 12, 11-14.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2537). “การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท” การบริหารการพัฒนา
ชนบท. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จุฬากรณ์ โสตะ. (2543). บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชน และองค์การบริหารส่วนตำบลใน
งานอนามัยสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.).

- เจเลียว บุรีภักดีและคณะ.(2545). การวิจัยชุมชน ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ : สำนัก
มาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ ; สำนักมาตรฐาน
อุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย
- ��ริ นฤทุม. (2551). การพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วม. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2539). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชูดา จิตพิทักษ์. (2528). พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชวงค์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิมพ์นิตยสารที่ดั่งง เช่น
เตอร์จำกัด.
- ณัชรรัตน์ ชัยก. (2550). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
องค์การ บริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปง อำเภอปง
จังหวัดพะเยา.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2551). การมีส่วนร่วม: แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: สถาบัน
พระปกเกล้า.
- ทรงพล ตุ่มทอง. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น ศึกษา
เฉพาะกรณี: เทศบาลตำบลศรีราชา อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี.ภาคินพนธ์
รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตสาขานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทักษิณัย ไทยภิรมย์. (2526). การพัฒนาชุมชน: วิธีการระดมการมีส่วนร่วมของชุมชน.กรุงเทพฯ:
นิตยสารกรมประชาสงเคราะห์.
- นรินทร์ชัย พัฒนาพงศา. (2546). การมีส่วนร่วมหลักพื้นฐานเทคนิคและกรณีตัวอย่าง. คณะ
เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล. (2548). ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: สถาบัน
พระปกเกล้า.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์
- ประชา แสนกลาง. (2545). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น: กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลนาดินดำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประชุม สุวดี. (2551). การตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2543). กระบวนการพัฒนาและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา.
กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)

พงศ์นคร ขางงาม และ พีรณย์ หมั่นภักดี. (2546). การส่งเสริมกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน. เข้าถึงได้จาก <http://www.2.diw.go.th/ppp/data/pdf/journal1.pdf>

พรชัย ตระกูลวรานนท์. (2552). โครงการศึกษาพัฒนา civil society index และ social capital index เพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

พัทธา สายหู. (2534). การพัฒนาวัฒนธรรมบนพื้นฐานภูมิปัญญาชาวบ้านและศักยภาพของชุมชน. การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ภูมิปัญญาพื้นบ้าน, หน้า 109-118. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

พิสันต์ ประทานชวโน. (2553). การพัฒนาชุมชน. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการพัฒนาชุมชน. วิทยาลัยการทัพบก. กรุงเทพฯ.

ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (2527). นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์ การพัฒนาปัจจุบันของประเทศไทย ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สักดิ์โสภากการพิมพ์.

ปิญญู สาร. (2523). หลักการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช

มงคล จันทร์ส่อง. (2544). การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพมหานคร : ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.

มณฑล จันทร์แจ่มใส. (2541). การศึกษาทัศนคติของชุมชนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวกรณีศึกษา:เกาะมุก จังหวัดตรัง. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ลิขิต ชีรเวคิน. (2543). การเมืองการปกครองไทยของไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรางคณา วงศ์มหาชัย. (2535). บทบาทของผู้นำในการพัฒนาองค์กรประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีการพัฒนาองค์กรประชาชนระหว่างชุมชน ของมูลนิธิพัฒนาอีสาน. กรุงเทพฯ: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วันชัย วัฒนศัพท์. (2549). การวิเคราะห์ผลกระทบ ผลดีและผลเสีย ต่อประชาชน และระบบการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์

- วาสนา ยิ่งรุ่งโรจน์. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสูงเนิน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วารินทร์ จันทรัตน์. (2548). ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ในการปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2546). การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพมหานคร : บี เจ เพลทโปรดเซชัน
- วีระกิตติ์ หาญปริพรรณ และคณะ. (2551). การมีส่วนร่วมของชุมชนในงานยุติธรรม ชุมชนคลองจรเข้้อย ตำบลเกาะไร่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. การฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารระดับกลาง รุ่นที่ 7 กระทรวงยุติธรรม พ.ศ.2521: กระทรวงยุติธรรม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2550). กฎหมายการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์เน็ท.
- สามารถ ก้อนจันทร์. (2541). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลขามใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์พัฒนาสังคม มหาบัณฑิตสาขาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2545). รัฐธรรมนูญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภชัย ศรีทศ. (2547). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองชลบุรี.ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขา นโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริยนต์ สุวรรณราช. (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย. กรุงเทพฯ.
- อकिन รพีพัฒน์. (2525). ความสำคัญของการมีส่วนร่วม.มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาชุมชนเมือง.
- อรทัย กักพล. (2546). “บทนำ” และ “การมีส่วนร่วมของประชาชน”. ใน พัชรี ลิโรต และคณะ. คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อรพินท์ สฟโชคชัย. (2538). การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

วารสารการเมืองการปกครอง

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 มีนาคม – สิงหาคม 2558

การจัดการบ้านเมืองที่ดี/นโยบาย (Good Governance / Policy)

อาภรณ์ วัชร. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณี: องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัด
ฉะเชิงเทรา.มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาษาอังกฤษ

Allport, Gordon . (1937). **Personality: A psychological interpretation**. New York: Holt.

Cohen & Uphoff. (1980). **Effective Behavior in Organizations**. New York: Richard D. Irwin Inc

Erwin, William. (1976). **Participation Management: Concept Theory and Implementation**.

Atlanta: Georgia State University.

Robert, James and Irving, Paul. (1961). **Leadership and organization**. New York: McGraw – Hill.